

[Stæhr Johansen.]

landet, erkende, at det er af overordentlig stor betydning for vore konkurrencemuligheder, at man er i stand til at producere elektriciteten til en billig pris, fordi elektriciteten jo er grundlaget for langt den største del af Danmarks produktion. Man kan ikke komme udenom, at det er de store værker, der producerer billigst, det er de store værker, som trods de kæmpemæssige kulpriser, vi må arbejde med i dag, kan producere elektricitet for omkring 5 øre pr. kWh, medens det ikke er ukendt, at der er mindre værker, som er helt oppe på 18—19 øre pr. kWh i øjeblikket. Det siger sig selv, at de virksomheder, der skal aftage deres strømforbrug fra det lille værk, konkurrencemæssigt er dårligere stillet end dem, der kan aftage elektricitet fra det store værk til den billigere pris. Det er derfor meget betydningsfuldt, at man investerer penge til udvidelse af vor elektricitetsproduktion. Der er sket en enorm stigning af elektricitetsforbruget, ikke alene til husholdninger — her er stigningen ikke så stor, selvom den er antagelig —, men først og fremmest til elektromotorer, der jo har hjulpet de mindre værksteder på en måde, som man ikke tidligere havde tænkt sig.

Det er en kendsgerning, at forbruget her i Danmark er fordoblet siden før krigen, og det er stadig voksende. Danmark er et af de lande i Europa, der har det laveste elektricitetsforbrug pr. indbygger. Jeg kan nævne, at forbruget i Danmark i sidste år var 440 kWh pr. indbygger, i Norge var det ti gange så stort, nemlig 4 007 kWh pr. indbygger, i Sverige 2 046 og i Schweiz 2 262 kWh. Jeg har nævnt tallene fra disse lande, fordi det er lande af omtrent samme størrelse som Danmark, og dér har man altså elektrificeret meget mere end vi. Elektrificeringen af Danmark er altså ikke dækket med det beløb, der her er tale om. For overhovedet at dække de kommende 20 års forbrug må man regne med en investering på omkring 400 mill. kr., og set i forhold til dette tal er 75 mill. kr. ikke et særlig stort beløb.

Ligesom det ærede medlem hr. M. Larsen mener også jeg, at elektricitetsværkerne gennem deres takstpolitik må være med til finansieringen. Elektricitetsværkerne kræver en så kolossal investering, at den også må finansieres gennem taksterne, ikke alene gennem lån. Heri er jeg ganske enig med det ærede medlem hr. M. Larsen, og jeg vil håbe, at hans parti også står på dette standpunkt i kommunerne; der har meget ofte været

takstdebatter, der har vist, at socialdemokratiet ikke har haft denne forståelse.

Jeg betragter forslaget om de 75 mill. kr. som et godt forslag, hvis gennemførelse vil give en hjælp i denne vanskelige lånetid og vil give elektricitetsværker mulighed for den udvidelse, som man allerede er igang med, og som må fortsættes i de kommende år.

I lovforslaget er der endvidere tale om Københavns Frihavn. Jeg deler helt de betragtninger, som de tidligere talere har fremført om nødvendigheden af en modernisering af Københavns Frihavn. København har efter krigen været meget vanskeligt stillet, idet den har haft stor konkurrence. Gøteborg har allerede været nævnt, men man må afgjort heller ikke undervurdere betydningen af den udbygning af Hamborgs havn, der finder sted i øjeblikket. Enhver, der har set tallene på godsmængden i Hamborgs havn, vil bemærke den enorme stigning, der er sket i de senere år, og når man endvidere ser, hvordan det lykkes at bygge havnen op efter de mange bombardementer, må man være ganske klar over, at om meget kort tid vil Hamborgs havn være en lige så stor konkurrent til Københavns Frihavn som før krigen, måske endda større. Det er derfor også af betydning, at man forstår, Københavns Frihavns muligheder ligger i en gennemgribende rationalisering. Vi må heller ikke underkende transithandelens betydning, for Københavns Frihavn er den eneste mulighed for transithandelen, der altid har været med til at tjene gode beløb ind til Danmark.

De samme betragtninger kan man i og for sig gøre gældende med hensyn til de købstadkommunale havne, hvortil der kun ydes 5 mill. kr. på det punkt er jeg ligeledes enig med de tidligere talere. Jeg lægger megen vægt på, at de danske havne er udbygget så godt, som det overhovedet er muligt.

Der var engang en film, der hed „Havet er vor skæbne“. Vi kan sige, at Danmark her fra naturens hånd har fået en stor fordel. Vi er mishandlet på andre områder, men vi har den fordel, at vi kan få en meget billig transport, fordi de fleste af de større byer ligger ved havet og derved kan få varerne transporteret betydeligt billigere end med jernbane eller ad landevejen. Det er et af de områder, hvor Danmark kan siges at være godt udrustet, og derfor må vi også udnytte disse muligheder ved at holde vore havne i den bedst mulige orden.